

Vidéki levelek.

I.

Szanyban, 1882. február hó 18-án.

Tekintetes Szerkesztő Úr! Utolsó cikkem felvétele bátorit, — magamat Sopronmegye alsó Rábaköz vidékének levelezőjéül — tekintetes szerkesztő urnak ajánlani, *) és a már előbb tett ígéretemnek megfelelően, havonként vidékünkön előforduló, szakmánkba vágó eseményekről becses lapja által egyesületünket értesíteni és azokat közölni.

1. A múlt évi augusztus havi közleményre vonatkozólag az erdei ertvényezésekről akarok szólni.

Régi közmondás: „nyugtával dicsérd a napot“. Én az 1879. és 1880. évi ertvényezéseimmel dicsekédtem, és megvalom, szépek is voltak, nem ártott nekik sem a tavalyi tavaszi nedves időjárás, sem pedig a nyári nagy szárazság, októberig mindig szépen növekedtek és tenyésztek; de október végével a nagyon elszaporodott és a Szanyból ezerekben jött egereknek pusztítási áldozatul estek ertvényezéseim.

Pusztitánk őket mindenféleképen, de bizony eredményünkkel nem dicsekédhetünk nagyon, mert e kártékony állatokkal a helyett, hogy kevesbültek volna, számban naponta szaporodtak; és nemcsak az erdőkben, hanem gazdaságokban is megmondhatlan kárt okoznak.

Az 1881. évi őszi veteményezéskor volt reá eset, hogy egy egérlyukban — a nappal vetett tölgymakkból, reá következő nap 0.5 literre való makkot találtunk összehordva.

Miért is kevés reményem van az 1881-ik évi ertvényezések sikeréhez.

Az 1879-ik és 1880-ik évi ertvényezésekben a már 2.3 és 5 milliméter vastag csemetéket tereszám lehet összeszedni, sok a föld felett, legnagyobb rész pedig földben van elrágva.

Ép úgy járt az 1876-ik évi tölgyertvényezés, melynek csemetéi már 10—12 milliméter vastagok voltak. A talaj helyenként egészen aláásva, láb alatt süppedős. 1878-ban

*) Örvendünk, hogy szerencsénk van és szívesen fogadjuk munkatársaink sorába.
A szerk.

szintén egy az 1873-ik évben elvetett tölgyertvényezés ezen veszedelmes kártékony állatok által tökéletesen lerágatott, úgy hogy szándékom volt azt tavaszkor ujonnan feltörés alá bocsátani, de egyéb teendők miatt nem került reá a sor, megmaradt feltöretlen, elrendeltem ennek következő ősszel való feltörését. Május hóban vettem az illető erdőtiszt urtól azon jelentést, hogy az ertvényezés gyökajtásból ujonnan virul és vegetál, és megvallom, hogy most azon ertvényezésben semmi kár nincsen és növekvésben is szép; de ez nem vigasztal a mostani esetről, mert „Tamás“ vagyok benne azt hinni, hogy ezen gyenge lerágott csemetékből majdan valami legyen.

A lefolyt esztendőben makk kevés, de gubacs szépen volt, és „Mojzes fiai“ szépen megvették. A többi kőris, szil, gyertyán stb. lomblevelű ertvényezéseim semmi kárt nem szenvedve szépek.

2. A lanyha télnek köszönve, faáraink nagyon is leszáloltak, úgy, hogy a hol előbb, kivált a nagyméltóságú győri püspökség veszprémi birtokain egy méter hasáb 2 frt 50 kr volt, jelenleg 1 frt 75 kr.

Egy köbméter tölgy-, szil-, gyertyán-, éger-, nyír-, épület vagy szerszámfa egész 40 centiméter átmérőig volt tövön előbb 2 frt 75 kr egész 4 frt 25 krig, jelenleg pedig 90 kr, 1 frt 50 kr egész 2 frt 50 krig nyilvános árverésen eladva.

Sopronmegyében nem szenvedett változást a faár, egy méter hasáb 2 frt 50 kr, egy köbméter tölgy-, szil-, kőris-stb. lombos kemény épület- vagy műszerfának eladási értéke vékonyabb méreteknél 2 frt 25 kr, vastagabb méreteknél 5 frt 25 kr.

3. Az erdőörök részére a törvényesen előirt jelvények beszereztek.

4. Az összes győri püspökségi birtokok ujonnan felmérése szükségessé vált, folyton foganatosittatik — remélem e f. évi junius hóra bevégeztetik — a felmérés térképezéssel együtt.

5. Kiirtás végett bejelentetett a sopronmegyei közigazgatási erdőbizottsághoz egy csekély, 30 hold 884 □ öl területű erdő, mely évek óta az uradalomnak csakis kárára volt, e kis terület 30 éves fordával szünetelő üzemből kezeltetett és az

1876-ik évben utólján letaroltatott, e csekély erdő miatt kell az uradalomnak egy erdőőrt tartani, kinek fizetése és hozzá az adót véve, az egész jövedelmet nem csak hogy felemész-tette, de még reá fizetés is jutott, ugyanis: kataszter szerint a tiszta jövedelem holdanként 2 frt 33 krra rug, e szerint számítva a tiszta jövedelem után eső földtől $21.25/100$ rész kivetés utján ezen földadót abból levonva az egyenes adót a fentmaradt után $3\frac{1}{2}/0$ teszen az évenkénti adó összesen 35 frt 39 kr, és 30 év mulva 761 frt 76 kr.

Az évi átlagos fatermés holdanként 1.2 köbméter, tehát 30 év mulva 1080 köbméter, a 2 frtjával tőértékét véve 2160 frt — kr ebből a fenti adót leszámítva 761 „ 76 „
Marad . . 1398 frt 24 kr

30 év mulva az uradalomnak.

Most az erdőőr évi fizetése 210 frt.

30 év mulva teszen 6030 frt — kr

tehát reáfizetésképen számithatunk . . . 4631 „ 70 „

hol van még a befektetés és a tőke és kamatai, ugy egyéb kiadások.

Ezekkel szemben ugy az 1879-ik évi XXXI. t.-cz. 4. §-a a nem feltétlen erdőtalajon levő erdőknek kiirtását nem csak hogy nem tiltja, de sőt engedélyezi, terveztem, annál is inkább, mivel szántóföldnek való, és helyette oly nagyságu területet az uradalom, közvetlen egy másik erdő mellett (volt szántó-földet) csatolni engedélyezett, mely terület már is a tavaszi ertvényezések közé soroltatik, és az e célra rezervált makkal beertvényeztetik.

6. Az 1879-ik évi XXXI. t.-cz. 40. §-a szerint a fel-eketett erdőtisztek és erdőőrök közbiztonsági közegeknek tekintendők, mint ilyenek lőfegyvert is viselhetnek, „ezen lőfegyverük vadászati jegy adómentes“.

Ezen szakaszból nem csak én, de azt mondhatom vidékünkbeli összes szaktársaim, és nem csak mi, de dr. Klekner Alajos, az erdőtörvény magyarázata füzetében következőleg magyarázta, „a lőfegyver vadászati jegy adómentes, azaz, ily egyéneknek sem vadászati jegyet váltani, sem pedig adót fizetni nem kell.“ Miért is fentebbieknél fogva én is megkísérlettem

az illető közigazgatási bizottsághoz adóelengedés végett folyamodni; de alig hogy folyamodványom rendeltetési helyére jutott, már is ez ügyben a magas m. kir. pénzügyminister ur rendeletét olvastam a „Vadászlap“-ban, mely szerint kötelesek vagyunk ezen adót fizetni. *)

7. Erdőöreink közül a fiatalokból 5 készül az erdőőri szakvizsga letételére, reménylem, hogy sikert aratnak.

Vasárnaponként délután a közel levők nálam, a távolabb levők a vidéki erdőtiszt uraknál iskoláztatnak és taníttatnak.

8. Vadászatainkat az idei vadászidőben bevégeztük, — Diana isten asszony szép eredménynyel áldott meg. Vidékünkön, az összes vadnemeket érte, szép szaporaságot jelezhetünk.

Maradtam e szerény közleménynek átnyújtása mellett tekintetes szerkesztő urnak

alázatos szolgálja

Reman József,
erdőmester.

II.

Magyar-Lápos, 1882. február hó 18-án.

Tekintetes szerkesztőség! Ritka eset, talán egyetlen eddig az erdészeti történetében az, hogy egy meteor által erdőégés támadt volna, azért kérem a tekintetes szerkesztőséget a következő sorok felvételét az Erdészeti Lapokba. F. évi február hó 3-án a vasuton Brassó felé utazók Ekemező (Probstdorf) Kis-Kapus (vasuti állomás) melletti községe tulajdonát képező erdő égését vevék észre. A vaspályán dolgozó napszámosok beszéltek, hogy „az égből egy égő kő lehullott“ és ez által támadt volna az erdőégés a nevezett erdőben. Emlegett napon, hogy meteorok azon vidéken hullottak, több szemtanu bizonyítja, azonban, hogy nevezett községi erdőben egy meteort eddig feltaláltak volna, azt nem lehetett eddig megtudnom.

Vajjon lehetséges egy meteor általi erdőégés téli időben?!

Alázatos szolgálja

Poldner Adolf.

*) Ily dolgokban az Erdészeti-rendeletek-tárában lévő közleményeket kérjük irányadóknak tekinteni.